

Nordisk Journalistcenter

herfra

härifrån

maanngaanit

heðan i frá

tästä eteenpäin

hiðani

отсюда

NJC 1957-2017 – et jubilæumsskrift

Nordisk Journalistcenter

Herfra

NJC 1957-2017 – et jubilæumsskrift

Nordisk Journalistcenter

Herfra

NJC 1957-2017 – et jubilæumsskrift

© 2017 Nordisk Journalistcenter og forfatterne

Forlagsredaktør: John Frølich

Omslag og grafisk tilrettelæggelse: Bent Nielsen, Odd Design

Produktion: AKAPRINT, Aarhus

1. udgave, 1. oplag 2017

ISBN 978-87-93453-29-6 (trykt udgave)

ISBN 978-87-93453-30-2 (PDF)

Alle rettigheder forbeholdes.

Fotografisk, mekanisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele deraf er forbudt uden forlagets skriftlige tilladelse ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Institutioner, der har indgået aftale med Copydan, kan kopiere inden for de rammer, der er nævnt i aftalen.

I et enkelt tilfælde er det ikke lykkedes os trods ihærdig søgen at identificere ophavsmanden til et foto.

Vi vil naturligvis, om nødvendigt, honorere efter gældende regler, hvis nogen gør krav gældende.

Bogen er udgivet af NJC i samarbejde med

Forlaget Ajour

Danmarks Medie- og Journalisthøjskole

Olof Palmes Allé 11

8200 Århus N

njc.dk

ajour.dmx.dk

”Nordisk Journalistkursus var blandt de første frugter, som blev sat, efter at samarbejdet mellem de nordiske stater var blevet bragt ind i faste rammer ved oprettelsen af Nordisk Råd i 1953”.

Erik Reske-Nielsen: En 25-års beretning 1957-1982.

NJC i bevægelse

Snapshot fra fortiden:

”En råkold januardag 1957 mødtes fremtrædende repræsentanter for pressens organisationer i de nordiske lande i Journalistforbundets lokaler i Vægtergården i København. Deres opgave var at realisere den beslutning, der var truffet på Nordisk Råds 4. session det foregående år om at søge oprettet en videregående uddannelse af journalister i Norden.”

Sådan skriver den første og mangeårige rektor for Nordisk Journalistkursus, Erik Reske-Nielsen, i sin 25-årsberetning i 1982.

Det var et fremsynet Nordisk Råd, som med etableringen af et fælles nordisk journalistkursus så potentialet i at styrke nordisk samhørighed og knytte bånd mellem de nordiske lande. Kurset blev det første egentlige journalistiske uddannelsesforløb for flere hundrede nordiske journalister.

Og der går en lige linje herfra og til nu, hvor NJC i 2016 fik opgaven af Nordisk Ministerråd at være vært for en konference om nordisk ytringsfrihed i forbindelse med World Press Freedom Day i Helsingfors.

NJC har flyttet sig. Fra det tre måneder lange Aarhuskursus og lokalerne på Journalistkollegiet i Vennelystparken i Aarhus til projekter i såvel Norden som Nordvestrusland. Aarhuskurset er stadig en nøgleaktivitet, men det er kortere nu og har fået selskab af mange andre aktiviteter – seminarer, workshops, masterclasses, konferencer fra Nuuk til Murmansk.

Men det har altid handlet om det samme: mødet og de vigtige, faglige diskussioner mellem journalistkolleger.

NJC har stået for netværk og videndeling, fra før disse ord blev en del af vores sprog. Det er netværk, som holdes i hævd og beviser deres værdi selv mange år efter.

NJC har en spændende historie. Der er nok at blive nostalgisk over. Vi har som institution været truet på eksistensen, men vi er her endnu. Som humlebie, der ikke kan flyve, men gør det alligevel. Og nu ser vi fremad – fremtiden begynder nu.

Vi har i dette jubilæumsskrift samlet en række eksempler og indtryk af NJC i dag, 60 år efter starten den råkolde dag i 1957. Vi har valgt at kalde det ”Nordisk Journalistcenter herfra”. God fornøjelse.

John Frølich
Ole Rode Jensen

Dagfinn Høybråten, norsk generalsekretær for Nordisk Ministerråd. Foto: norden.org

NJC – en hjørnesten for journalister i Norden

AF DAGFINN HØYBRÅTEN, GENERALSEKRETÆR, NORDISK MINISTERRÅD

Nordisk Journalistcenter har lige siden starten i 1957 været en hjørnesten i det nordiske samarbejde. Gennem kurser og efteruddannelser har NJC arbejdet for at styrke og udvikle synergi og samarbejde mellem journalister og medier i hele Norden.

Mediebilledet har ændret sig markant i den periode, hvor NJC har eksisteret, og det er en hel anden og global kontekst, som journalister og medier skal operere i nu. 'Fake news' er ikke et nyt fænomen, og propaganda har altid været en del af den politiske virkelighed, men det globale og digitale medielandskab forstærker omfanget markant og gør 'fake news' til en stor trussel mod tilliden til vores medier og institutioner.

Tillid og ytringsfrihed er nogle af vores vigtigste og grundlæggende værdier i Norden. Ytringsfriheden er en altafgørende og nødvendig forudsætning for vores demokratier og åbenhed. Selv om Norden ligger i top, når det gælder pressefrihed, så viser historierne i NJC's og Nordisk Ministerråds debatbog "Den svåra yttrandefriheten – nordiska röster", at vi ikke må tage den for givet. Vi skal blive ved med at udvikle demokratierne i vores lande ved at inkludere og engagere især de nye generationer. Hvis medierne tidligt sørger for at inkludere de unge, behøver de ikke senere at skulle overbevise dem om at deltage i den offentlige debat.

Vi oplever en stadig større interesse for og efterspørgsel på vores nordiske løsninger og værdier rundt om i hele verden, og den opmærksomhed forpligter. I linje med det, som NJC har arbejdet med, ønsker vi, at centret også fremover skal bidrage til vores arbejde for at sikre et bæredygtigt, pluralistisk medielandskab med en god balance mellem public service-kanaler, privatejede medier, globale netmedier og nye, innovative medieprojekter. Så vi i fællesskab kan sikre og bevare en nuanceret og fri demokratisk debat i de nordiske lande.

Billederne er fra Katinka Hustads historie *Greenlandia*, som er lavet på NJC's masterclass "Next To Me" i St. Petersburg 2016. *Greenlandia* er et nybygget kvarter i St. Petersburg med løfter om æbletræer, moderne livsstil og billige lejligheder til en voksende middelklasse.

NJC Masterclass i St. Petersburg Nordisk fotosamarbeid ga forståelse og empati

AF KATINKA HUSTAD, NORSK FOTOJOURNALIST

Fra å være et fjernt og mystisk naboland, ble Russland plutselig veldig konkret i et klasserom i St. Petersburg høsten 2016. Med ni russiske fotojournalister og åtte fotojournalister fra Norden, ga mentorene Mads Nissen og Mads Greve noen intensive dager med teori og metode. Hvordan omforme en idé til godt fotografi? Hvordan skape en visuell historie med flere lag, som kan berøre og snakke til både hjertet og intellektet? Hvordan finne og utvikle vår egen og hverandres journalistiske og visuelle stemmer? Mads og Mads skapte et rom for refleksjon og diskusjon rundt faget vårt og dets fremtid.

Parallelt utviklet vi våres egne ideer. Vi ble delt inn i ulike grupper der vi fra Norden fikk hjelp til research, språkvansker og en stor dose større forståelse av å jobbe som journalist i Russland. Deretter hjalp vi fra Norden de russiske deltakerne med å utvikle og konkretisere ideer til deres opphold i Danmark våren 2017. Dette tydelige kulturelle utbyttet og nysgjerrigheten overfor hverandre, tror jeg ga dette prosjektet en helt spesiell dynamikk. Det er i slike rom fordommer utfordres, stereotypier knuses og virkelighetsoppfatninger nyanseres. Og det skjer fort.

Etter introduksjonskurset ble vi nordiske deltakere sendt ut i Russland. Ordene og visjonene i klasserommet ble dratt øyeblikkelig inn i virkeligheten. Vi ble oppfordret til å finne tynn is og dypt vann. «No guts, no glory». I og med at en stor del av vårt fag er praktisk og erfaringsbasert kunnskap, trenger vi metoder for å vokse. Vi trenger tid til å modnes med dem, men kanskje mest av alt trenger vi en ramme der det er mulig å feile. Nettopp dette ga NJC Masterclass meg. Kurset var en sjelden kombinasjon av teori, praksis og tid. Og et felleskap. Det kan være smertefullt å vokse, man møter motstand og nederlag. Da er det fint å vite at man ikke står der helt alene.

Et halvt år senere møttes vi i København. Vi hjalp de russiske deltakerne med å gjennomføre deres historier, slik de hadde hjulpet oss. Deretter hadde vi lange dager med redigering og ferdigstilling av historiene våres.

Boken som et endelig mål og produkt tror jeg ga en viktig mestringsfølelse for oss som gruppe. Samtidig vil jeg berømme NJC, Mads og Mads for den langsiktige tankegangen rundt dette prosjektet. Jeg fikk ikke bare russiske og nordiske kollegaer i løpet av denne perioden, jeg fikk gode venner som jeg håper å holde kontakten med i lang tid fremover. Russland er ikke lenger et fjernt og mystisk naboland for meg, men et sted jeg har noen sterke møter og gode opplevelser fra. Det er et land som jeg vil dra tilbake til, undersøke videre, lære mer om, fordi jeg tror det er viktig å fortelle historier fra Russland som leder til større forståelse, nysgjerrighet og empati fremfor å forsterke et tungt urovekkende teppe av stereotypier og forutinntatthet.

NJC Masterclass er en begynnelse jeg så smått begynner å ane rekkevidden til. Det er jeg veldig takknemlig for å få mulighet til å være en del av, og jeg håper flere unge fotojournalister får samme mulighet.

Frostklar dialog i Murmansk

AF JOURNALIST KURT STRAND, VÆRT PÅ

”MENNESKER OG MEDIER”, P1

I begejstrede vendinger – på russisk – fortalte en russisk deltager i en masterclass om interviewteknik, at hun fik lært en masse og derfor gerne ville give mig en gave i form af en lille, rød 2016-kalender.

Reaktionen var på mange måder typisk for tv- og dokumentarfilmfestivalen ”Northern Character” i Murmansk i slutningen af november 2015. Jeg deltog som NJC’s bidrag, og i pauser, ved middage og ud på de små timer var der rig lejlighed til at blive klogere på især dialogens betydning i dette mørke, nordlige hjørne af Europa.

Blandt deltagerne var også Knut Erik Jensen, norsk dokumentarfilms Grand Old Man, og for ham var en mindre sort/hvid-opfattelse af Rusland og russerne særlig vigtigt:

”Når man kommer til Rusland uden at have en forudfattet mening, men prøver at forstå russerne, så bliver man hurtigt opfattet som en ven. Uanset om man er enig eller ej om det, som foregår”, forklarede Knut Erik Jensen i et interview, som jeg lavede med ham.

Men også i festivalens formelle debatter viste dialogen sin styrke; jeg var således med i en til tider højroret diskussion om vestlige mediers dækning af Rusland. Undervejs spurgte en ung, russisk tv-journalist, hvorfor Vladimir Putin ofte var genstand for satiretegneres skarpe pen? Det var, argumenterede han, ”ikke i orden og tilmed tegn på manglende respekt for præsidentembedet”.

Stor var journalistens overraskelse, da jeg forklarede, at Putin jo bare var én blandt mange i satiretegnerens univers. Og at der vel i f.eks. danske medier var langt flere tegninger af Angela Merkel, Barack Obama og vores egen Lars Løkke Rasmussen.

”Vil det sige”, spurgte den russiske kollega, ”at jeres medier laver satire med alle statsledere og magthavere?”

Kurt Strand. Foto af Tine Bernsen.

Knut Erik Jensen, norsk dokumentarfilms *Grand Old Man*: Vigtigt at mødes i dialog uden forudfattede meninger. NJC har støttet filmfestivalen "Northern Character" de sidste tre år. Festivalen har eksisteret siden 2008 og er et brohoved i tv- og filmfolks erfaringsudveksling på tværs af den nordisk-russiske grænse. NJC's bidrag har været bl.a. masterclasses for russiske journalister i kritisk interviewteknik og uafhængig konfliktreportage. Foto: Kurt Strand

Mit svar var et ubetinget ja. Og det viste sig, at kollegaen havde sin fejlagtige opfattelse fra russiske medier, der præsenterede en grundfortælling om, hvordan Putin ”respektløst” blev tegnet i vestlige medier.

Den lille episode understregede endnu engang dialogens betydning. Og da jeg et par dage senere krydsede den russisk-norske grænse i en minibuss sammen med en gruppe nordiske kolleger, blev dialogeksemplerne fra Murmansk sat i et sært relief:

Da minibussen var kommet over på den norske side af grænsen ved Storskog – et næsten mennesketomt område i Out Of Nowhere – blev Thomas Nilsen, redaktør på det uafhængige netmedie ”The Independent Barents Observer”, bedt om at følge med. Han undrede sig højlydt, og da han efter cirka fem minutter kom retur, kunne han fortælle, at det norske politi ville tale med ham om nogle billeder, han kort tid forinden havde taget ved grænsen.

Det norske politi ...

”Det var stærkt ubehageligt”, fortalte Nilsen bagefter. Hans brøde var at have taget billeder af afviste flygtninge ved grænsen. Han havde spurgt og fået ok, men da hans billeder – som viste en syrisk familie i sneen mellem norske og russiske grænsebomme – senere dukkede op hos bl.a. norske NRK, blev det åbenbart for meget for grænsemyndighederne i det ellers frihedsel-skende Norge.

Da bussen rullede videre mod Kirkenes – hvorfra de fleste af os skulle videre med fly – blev stramninger af fundamentale frihedsrettigheder også i vesteuropæiske lande livligt diskuteret. Vi kunne bekræfte hinanden i, at arbejdsvilkår for journalister ikke er en selvfølge. Ikke i Rusland. Ikke hos os.

Og at den frostkolde dialog kan lære os noget på begge sider.

Kurt Strand er journalist, vært og producent af P1's ”Mennesker og medier”. Reportage og interview fra festivalen i Murmansk i 2015 kan høres i P1's ”Panorama” fra 4. februar 2016: <http://www.dr.dk/radio/p1/panorama/panorama-2016-02-04>

Foto: norden.org

En hilsen fra Barents-regionen

AF NARMINA GEIBATOVA, JOURNALIST, MURMANSK

Я живу в Баренц-регионе – регионе, где тесно сотрудничают люди, проживающие в северных областях России, Норвегии, Швеции и Финляндии. Это место, которое не признает границ – географических, культурных, политических. Для меня как журналиста важно освещать события, которые происходят в этом межкультурном пространстве.

Foto: Marta Zhegalina

Sådan skrev Narmina Geibatova til os for nylig. Narmina er journalist og redaktionssekretær på avisen ”Vecherniy Murmansk”.

Jeg bor i Barents-regionen. Det er en region, hvor folk, der bebor de nordligste dele af Rusland, Norge, Sverige og Finland, altid har arbejdet tæt sammen. Det er et område, som ikke anerkender grænser – hverken geografiske, kulturelle eller politiske. For mig som journalist er det vigtigt at dække de begivenheder, der finder sted i dette interkulturelle univers.

Takket være NJC har jeg siden studenterårene haft mulighed for at møde og være sammen med såvel unge som erfarne journalister fra de nordiske lande. Høre om, hvad der er vigtigt for dem, og fortælle dem om det, der betyder noget for mig. For skønt vi lever i forskellige lande, ligner vi jo hinanden i mangt og meget. Vi ønsker lige stærkt at leve i et demokratisk samfund, ånde den rene luft, rejse og glæde os over sunde fødevarer.

Det er min vurdering, at NJC gør et stort arbejde for at nedbryde de menneskeskabte grænser og give os mulighed for at lære mere om hinanden, øge vores journalistiske kompetencer og skabe fælles journalistiske standarder.

I de seneste 7 år har jeg deltaget i næsten ti seminarer inden for forskellige temaer, som har været gennemført med støtte fra NJC. Takket være dem har jeg opnået mange nye venskaber med kolleger, som jeg kan diskutere svære journalistfaglige spørgsmål med. Det har ikke blot været folk fra Europa, men også journalister fra andre regioner i Rusland, som jeg sikkert aldrig

ville have mødt under andre omstændigheder. Jeg har fået kontakter til eksperter, som jeg kan bruge, når jeg vil give mine læsere mere fyldestgørende og interessant information. Jeg har lært at lave infografik og dermed gøre mit journalistiske produkt mere attraktivt og letforståeligt.

I denne tid med sanktioner og antisanktioner, som kendetegner storpolitik, er det især vigtigt, at vi kan værne om de gode forhold mellem almindelige mennesker. Det hjælper NJC med. Hjælper med at bevare forbindelsen mellem journalister. Hjælper med at dele viden. Hjælper med, at vi kan bringe vores læsere, seere og lyttere ny viden.

NJC må ikke glemme de små nasjonene

AF HALLGRÍMUR INDRIDASON, RÚV, ISLAND

Nordisk Journalist Center (NJC) er veldig viktig for mediene i Norden. Dette hadde jeg en anelse om, men ble helt overbevist om påstandens sannhet etter at jeg selv har deltatt på to kurser i NJC-regi.

Islandske journalister kan oppnå to til tre måneders "ferie" hvert 4-5 år for å delta på videreutdanningsforløp. Jeg hadde hørt at noen benyttet denne "ferien" til å gå på et nordisk kurs som varte i tre måneder. Jeg tenkte at dette var et for langt studie for meg, jeg hadde nemlig en familie og følte at det var for lang tid til å være borte fra dem.

For 11 år siden begynte jeg som reporter på RÚV, den islandske allmennkringkastingen. Den kjente nyhetsoppleseren Bogi Ágústsson, som kjenner nordisk samarbeide veldig godt, sendte oss reportere beskjeder om de nordiske kursene. Det store årlige kurset var seks uker langt, men det er senere blitt redusert til tre uker. Innholdet i kurset fasinerte meg og da jeg hadde to måneder ferie til gode i 2016, bestemte jeg meg for å delta på kurset, til tross for at jeg måtte betale en tredjedel av kostnadene selv. Men jeg var overbevist om at kurset ville være nyttig for meg.

Utbytte ble imidlertid mer omfattende enn jeg hadde forventet. I løpet av de tre ukene, som foregikk i Reykjavik, København og Brussel, lærte jeg bl.a. bedre bruk av sosiale medier, om Nordisk Råd og om hva som foregår i Nordisk Råds store møte. Vi besøkte andre medier, snakket med nordiske tjenestemenn i EU og medlemmer av Europa parlamentet og mye mer.

Noe annet som var viktig ved kurset, var de andre deltagerne jeg møtte. De 16 nordiske journalistene som deltok på kurset var en flott gruppe, og vi opplevde et fint fellesskap. Deltagerne var syv svenske, fire finske, to nordmenn, en danske og en fra Færøyene, utover meg. Vi har holdt kontakten gjennom Facebook og i høst møttes 2/3 av gruppen igjen på en langhelg i Helsingfors. Finnene arrangerte både utdannings- og underholdningsprogram for oss, og det hele var ekstremt vellykket. Gruppen har allerede begynt å planlegge et treffe neste år. Så, jeg har ikke bare møtt mange flotte

Foto: Sigrun Össurardóttir.

mennesker, men har også etablert nyttige profesjonelle kontakter, og vil selvfølgelig hjelpe personene i gruppen hvis de har bruk for assistanse relatert til Island.

I høst bestemte jeg meg får å delta på et annet kurs da det kom et tilbud om et kurs for energi- og klimajournalister. Det var et veldig informativ kurs, selv om det bare varte i fire dager. I Danmark lærte vi bl.a. om vindkraft, samt om en ny teknologi som gjør elbiler til et ekstra kraftverk. I Norge lærte vi om hvorfor elbiler er så populære og besøgte den miljøvennlige Oslo kommune. Dette kurset ga meg stort innblikk i energisituasjonen i de to land, en problemstilling som jeg skriver mye om.

Jeg kan derfor trygt si at disse to kursene har fungert veldig bra for meg – både i forhold til å lære nye ting og i forhold til å skape nettverk.

Mediemiljøet i Island er forskjellig fra de andre nordiske nasjonene bl.a. på grunn av landets størrelse. Befolkningstall og antall journalister er mye lavere sammenlignet med andre land i Norden. Dette betyr blant annet at mediene kan være motvillige til å sende sine ansatte på lengere kurs, fordi redaksjonene blir tappet for folk.

Jeg antar at min nåværende sjef har hatt glede av at jeg har deltatt på de to kursene og ser nytten av det. Men jeg er ikke sikker på at dette er en generell holdning i de islandske medier. Det er derfor nødvendig å opplyse medieforvaltere om fordelene og nytten av etterutdanning, og at de burde være mer villige til å sende journalister på kurs. Og NJC kursene er ideelle – det er ikke langt å reise og innholdet i kursene er både nyttig og interessant.

Men NJC kan også gjøre mer for å opplyse om at disse kursene ikke er mindre interessante for islandske journalister enn for de større nasjonene. Mitt første inntrykk da jeg fikk invitasjonen fra Bogi, var at kurset var mer rettet mot mediene i større samfunn enn for oss på Island. Men de kursene jeg har deltatt i, har lært meg at journalister fra større nasjoner har mange av de samme utfordringene og problemer som vi har på Island, og at det kan være veldig nyttig å diskutere disse forholdene med nordiske kollegaer.

NJC bør ikke glemme de små nasjonene. Etter at jeg deltok på de to kursene i regi av NJC har jeg sett at NJC har målrettet kurs til islandske journalister, det har jeg ikke registrert tidligere. Jeg håper NJC vil fortsette med dette. Faglig fundert journalistikk er viktig i små samfunn, og NJC-kursene er en god måte å forbedre profesjonen på.

Jeg vil med dette gratulerer NJC med det store jubileum. Profesjonell journalistikk i Norden trenger NJC, og jeg håper at senteret vil fortsette med å bidra til det i fremtiden og bli enda sterkere på området.

Ytringsfriheden i uvej: Trusler og had mod journalister på Færøerne

AF JOAN RASK, JOURNALIST, NORDISK

JOURNALISTCENTER

Nordiske journalister, redaktører og andre, der har oplevet dilemmaer omkring ytringsfrihed, har bidraget til bogen “Den svåra yttrandefriheten – Nordiska röster”. En af dem er nyhedschef Liljan Weihe fra den færøske public service-station Kringvarp Føroya.

Hun har sammen med 13 andre skribenter fortalt sin historie, og tilsammen giver de et bredt indblik i, hvordan det står til med ytringsfriheden i Norden – fortalt af personer, der ved, hvordan det er, når hadsk tale er en del af hverdagen.

Liljan Weihe deltog i en debat om ytringsfrihed på Folkemødet på Bornholm i foråret 2017 i anledning af bogudgivelsen. Debatten fandt sted i Nordens Telt på foranledning af Nordisk Ministerråd, der har udgivet bogen i samarbejde med NJC. Ytringsfriheden er nemlig noget, man skal værne om og passe på – også i de nordiske samfund.

Efter debatten mødte NJC Liljan Weihe. For hvad sker der, når et medie har været udsat for sagsanlæg, og når journalister på redaktionen bliver truet? Får begrebet selvcensur en ny betydning?

”Der er helt klart sager, der ikke er blevet dækket, fordi vi manglede modet til at gå efter historien,” siger Liljan Weihe.

Hun er blevet udsat for sagsanlæg, trusler om vold og det, der er værre – selv om historierne overholdt alle normer for god journalistik. Det sidste har hun endda Landsrettens ord for.

”Det er et problem, for det betyder, at folket ikke bliver oplyst, som de burde, og mister demokratisk sikkerhed,” siger Liljan Weihe.

Det er frygten, der bremser journalisterne, forklarer hun, og det er frygt i et bredere perspektiv. For det handler både om det personlige, ens familie og det faglige. Frygten handler også om risikoen for fejl – for måske har man overset en juridisk spidsfindighed, som får afgørende betydning, hvis sagen skal finkæmmes af jurister, fordi en part anlægger retssag.

Liljan Weihe, nyhedschef Kringvarp Føroya, har oplevet lidt af hvert, sagsanlæg, trusler om vold og det, der er værre ... Foto: NJC

”Vi spørger konstant os selv, om det nu også er nødvendigt med den og den kilde, når vi dækker historier blandt magthavere og byens spidser – fordi de ret ofte reagerer negativt offentligt,” siger hun.

Straf virker

Der er mange måder at skade et medie på. En af de nemmeste er penge.

”Nogle gange orker man det ikke personligt, og andre gange spørger man sig selv, om mediehuset kan overleve endnu en omgang negativ omtale,” siger hun.

Konkret har Liljan Weihe oplevet, at hendes tidligere arbejdsgiver mistede annonceindtægter, fordi den siddende borgmester var utilfreds med dækningen af en sag.

”Borgmesteren truede mig med, at jeg aldrig ville få mine børn passet i Tórshavn Kommune, og samtidig trak de alle jobannoncer og servicemeddelelser væk fra avisen. Det var et hårdt slag økonomisk,” siger Liljan Weihe.

Liljan Weihe forstår godt de kolleger, der styrer uden om de problematiske sager. De færreste siger det direkte. Nogle holder fokus på det, der underbygger, at historien dør ud. Det er trods alt kun de færreste, der er upåvirkede af en sag i Pressenævnet, af at blive hængt ud og udskældt på sociale medier og gå fra relativ anonym journalist til at være et udskældt fænomen i det samfund, de lever og bor i.

”Resultatet er, at ting, der bør få konsekvenser, går ubemærket forbi hos offentligheden. Det bliver bare den bekvemme middelvej,” siger Liljan Weihe.

Liljan Weihe, nyhedschef på Kringvarp Føroya, og generalsekretær i Nordisk Ministerråd, Dagfinn Høybråten. Folkemødet Bornholm, debat med afsæt i bogen ”Den svære ytringsfrihed”. Foto: NJC

Hun ved, det giver utilfredshed og presser kolleger væk fra jobbet – fordi den enkelte ikke kan overskue konsekvenserne, hvis de bruger deres faglighed.

”I et så lille samfund som det færøske er der selvfølgelig grupperinger, de mest magtfulde politikere og erhvervspersoner. Det er helt naturligt. Problemet er, at nogle af dem mener, at de har magt til at bestemme, hvad medierne skriver om,” siger Liljan Weihe.

Værn om den frie journalistik

”Fremtiden for frie medier på Færøerne ser ret sørgelig ud. Jeg ville ønske, vi var bedre til at stå sammen og værne mere om journalistik og ytringsfrihed,” siger Liljan Weihe.

Hun ønsker at blive bedre til at opdage, når det trækker op til selvcensur, og at journalisterne på Færøerne bliver bedre til at diskutere deres fag og tackle kritik og trusler.

”Hos Kringvarp Føroya er vi begyndt at gå sammen med andre medier. Det gør det sværere at anklage et enkelt medie for at være partisk, populistisk og usagligt,” siger hun.

Heldigvis er der også mange i befolkningen, der bakker op om de frie medier.

”Jeg får heldigvis lige så mange positive meldinger som negative,” siger hun.

Faktabox

Et af NJC's projekter i 2016-17 var debatbogen ”Den svåra yttrandefriheten – Nordiska röster” for Nordisk Ministerråd.

Alle artikler online: www.njc.dk/njc-tema

Foto: norden.org

Gammeldansk redan på morgonen

AF BENGT ÖSTLING, USA-KORRESPONDENT FÖR
YLE, FINLANDS NATIONELLA RADIO- OCH TV-BOLAG

Foto: Yle.fi

1985

Är det inte väldigt kallt och ruggigt idag? Vi kanske ska ta in en flaska Gammeldansk? Den som frågar är historieprofessor HP Clausen, som senare ska bli kulturminister, justitieminister, talman i Folketinget.

Svenskarna skruvar besvärat på sig och norrmännen ser chockade ut. Alkohol genast på morgonen?

Nordisk Journalistkursus 1985 har nyligen kommit igång och HP Clausen sätter standarden. Inte bara med gammeldansken, utan också med den höga nivån på föreläsare. De bästa från varje land och självstyrt område.

Vi har rikligt med tid. Tre månader totalt. Det är en grundlig kurs i de nordiska ländernas historia och nutid, om det nordiska samarbetet och vår plats i Europa.

Rektor är Erik Reske-Nielsen och kursisterna bor på internatet på Hoegh Guldbergsgade, där huvuddelen av kursen försiggår.

Under en månads tid har vi frikort till den danska järnvägens förstaklassvagnar. Kursen åker till Köpenhamn och Berlin (både öst och väst) via lunch i Hamburg. NR-sessionen hålls i Reykjavik. Påskveckan är ledig, med generalstrejk i Danmark som hotar flera kursisters hemresa.

Under NR-sessionen går kursisterna runt och försöker lobba mot hotet om nedskärning, och talar för kursens fortsättning som tre månader lång. Budskapet: Endast en långkurs garanterar att man hinner med allt på den nordiska kursen. Fördjupning, kvalitet, nordisk grundkunskap.

2016

Isländska delikatesser, varsågod! Det är Sigrún Stefánsdóttir som bjuder på konserverade och torkade fiskprodukter – och brännvin. Svenskarna skruvar besvärat på sig och norrmännen ser chockade ut. Alkohol på en journalistkurs? Vi har väl inte tid för fylla och baksmälla?

Den första veckan av Nordisk Journalistkursus hålls i Reykjavik. Sigrún är tidigare rektor, numera kursledare för den populära isländska delen.

Programmet är fullpackat, med den nyvalda presidenten Gudni och tidigare president Vigdis, besök i Alltinget via kvinnodemonstration, föreläsningar om migrations politik, kultur, ekonomi och turism.

Tre veckor är reserverat för 2016-kursen. Egentligen är det här också en kurs i sociala medier. Förutom Island reser gruppen till NR-sessionen i Köpenhamn och har en vecka i Bryssel.

Detta är Aarhuskursen som aldrig besökte Aarhus.

På NR-sessionen lobbar vi för att Nordisk Journalistkursus inte får läggas ner. Det är svårt att få gehör. Det är mest tjänstemän på plats. Politikererna har bråttom hem. Vem har tid att sitta tre dagar på ett nordiskt möte...

1985, 2016 och förmodligen alla årskurser

Alla kursister har sin egen orsak att gå Nordisk Journalistkursus. Söka kunskap, entusiasm, ork, omväxling, utmaningar. Söka sig bort från återvändsgränder eller väggar man gått in i. Söka jobb, för att det gamla håller på att försvinna...

Man kan utan vidare tala om ett nordiskt mervärde. I en tid när journalister inte längre har tid att prata journalistik på jobbet, så är det bra att ha ens tre veckor för mediefilosofiska och praktiska diskussioner i nordiskt

Det officielle billede af deltagerne i Aarhuskurset 2016, samlet i Helsinki et år efter, september 2017.

sällskap. Klart man tar också natten till hjälp. Men det gjorde man också 1985.

”Mitä hän sanoit?” (“Vad sa han/hon?”)

Om man nu förstår vad de säger. De finländska kursisterna har tre dagar på sig att lära sig danska. Det är inte mycket, men den kursen skulle vara bra också för svenskar, rentav för norrmän. Språkproblemen finns och kan vara svåra för vem som helst i början. Men engelska är inget alternativ.

Det är få finstalande som går Nordisk Journalistkursus. De är rädda för språket.

Men efteråt är de flesta förvånande över hur bra det gick. Finska journalister i nordiska sammanhang gynnar också tvåspråkigheten i Finland.

Nätverk provas

Det har knutits vänskapsband, kärlek och rentav äktenskap som resultat av de nordiska journalistkurserna. Numera talar man kanske moderiktigt om nätverk.

Sen kommer man hem. Det är den svåra delen. Halva redaktionen är avundsjuk över att du fick resa. Den andra delen har inte märkt att du var borta. Ingendera delen anser att det nordiska är något att satsa på. Nätverken, de goda reportagen och rese-idéerna sätts på prov.

Det första veckoslutet i september 2016 samlades åtminstone tre kursträffar på olika håll i Norden. I Göteborg, Umeå och Helsingfors satt man och kom ihåg sin fina kurstid. Nätverken växer. Mervärdet fortsätter.

Långt utanför Aarhus

Under sina glansdagar har Nordisk journalistcenter varit en guldgruva för journalister med alla slags specialintressen. Det har varit värdefulla resor.

Kulturjournalistiken har nosat på nya impulser. Kursresor under Anders Langes ledning har gått till New York, Berlin och andra platser.

Ryssland har tidvis haft en viktig plats, med kursresor åt båda hållen. Västnorden, Arktis och miljöpolitik har ibland fått plats i budgeten.

En klubb – men inte för inbördes beundran

Det är riktigt många som har gått Nordisk Journalistkursus, men det är nästan som en hemlig klubb. Ingen vågar ju längre medge att hen är nordist.

Och den nordiska journalistklubb som faktiskt existerar för gamla Aarhus-kursister och lärare, den sover för tillfället djupt. Journalisterna är inga föreningsmänskor. Nordiskt samarbete är svårt utan pengar och eldsjälar.

Klubben gjorde några kraftansträngningar ännu på 2010-talet. De sista gemensamma resorna ordnades till Island, Finland – och Aarhus.

Hoppas någon vill ta över klubben. Många är intresserade att vara med. Också några av klubbens tidigaste medlemmar, de som gick Nordisk Journalistkurs redan på 60- och 70-talet.

Tack för kaffet

Nordiska rådet och Ministerrådet får valuta för pengarna som går till Nordisk Journalistkursus.

Frågan är om det finns några ambitioner kvar.

Ett argument för kursen har varit att utbilda kunniga journalister som bevakar det nordiska samarbetet. Men då måste det nordiska samarbetet bli mer spännande. Nordiska rådet har också gjort journalisterna onödiga genom att själv producera det journalistiska materialet från NR-sessioner och andra evenemang.

Under en lång tid har Aarhuskursisterna lobbat för en fortsättning på det nordiska samarbetet inom journalistfortbildningen.

Också den här hösten kommer en ny kull kursister till NR-sessionen. De är lika förvirrade som många politiker över Nordiska rådets byråkrati, förkortningsdjungel, beslutsordning och ringa betydelse i de stora sammanhangen.

Men de är säkert lika övertygade som sina kurskamrater från tidigare år om att det här är viktigt och måste få fortsätta.

Bengt Östling hör till de få som har gått Aarhuskursen två gånger.

Efter den första gången övergick han från Yleisradio/Rundradion i Åbo till nyhetsredaktionen i Helsingfors som politisk journalist. Senare har han jobbat som utrikare och programvärd i radio och TV. Under två perioder har han också verkat som informator, på Nordiska ministerrådets sekretariat i Köpenhamn och på Ålands landskapsregering i Mariehamn.

Efter den andra Aarhuskursen jobbar han nu som Yles svenskspråkiga USA-korrespondent i New York.

”Den koden var svår att knäcka”

AF MARINA NILSSON MALMSTRÖM,
WEBBREDAKTÖR PÅ SVERIGES RADIO

Det var min lysande kollega Sten Nöjd som gled förbi skrivbordet med sitt vanliga underfundiga leende och frågade om jag sett lappen som han satt upp.

”Jag tycker verkligen att du ska söka. Jag gick själv den där kursen för länge sen”.

Visst hade jag sett lappen om kursen i Århus och just börjat läsa på om ansökan. Visserligen levde öknamnet ”skilsmäsokursen” kvar från förr, eftersom det tydligen mer än en gång förekommit frestelser som senare resulterat i tråkigheter på hemmaplan. Men jag hade inte några som helst planer på utsvävningar och Sten borgade för NJC. Dessutom innefattade årets upplaga en tur till Grönland och det var bara för spännande för att missa.

Utbildningen överträffade mina förväntningar och alla de pålästa, intressanta föreläsarna i kombination med studiebesök och resor har gjort den till en oförglömlig upplevelse. Det var bara på ett plan som jag dag efter dag underpresterade å det grövsta. I början var vi ett gäng nordbor som möttes i djupaste förening över hur obegripligt det danska språket var.

Jag kände förtröstan i det faktum att det var uteslutet att det någonsin skulle gå att förstå. Men så svek skåningarna. De svenskar som rent geografiskt är närmast danskarna. De utropade glatt att de minsann inte alls hade svårt att förstå längre! Sen föll norrbaggarna bort. En efter en blev de semidanskar hela högen. Som tur var hade jag åtminstone finländarna att luta mig mot. En trygghet vävd av fåordigt svårmod. Outgrundligt nog vittrade även min sista utpost sönder. Varenda jäkel hade till slut utropat att de knäckt koden och upphöjts till den danska sfären. Ensam är stark!

Jag har till stor del jobbat med digital inriktning inom journalistiken och under kursens gång drev jag en blogg för tidningen som jag då arbetade på. Den blev en populär och dessutom ett jättebra sätt för mig att både dokumentera och sammanfatta allt vi var med om. Den blev dessutom nominerad till ett lokalt journalistpris! Att vissa i gruppen oroade sig för att

Marina Nilsson Malmström, webbredaktör på Sveriges Radio, nyhetsredaktionen Ekot. Marina deltog i Aarhuskursen 2011. Foto: Anders Lange

jag blivit internetberoende var visserligen gulligt, men både obefogat och framför allt talande för synen på digital journalistik. Mycket har hänt sedan dess inom den digitala världen, på både gott och ont.

Efter kursen har gruppen återförenats flera gånger och jag har hunnit med två av träffarna. Längre hade vi också mejlkontakt i gruppform, med kortare uppdateringar om vad vi alla pysslade med på varsitt håll. Jag håller fortfarande tummarna för en återförening som innefattar Grönland. En alldeles fantastisk plats.

Visserligen tog jag inte med mig någon danska från kursen, men mycket annat. Minnen, lärdomar och kanske främst ännu större nyfikenhet kring många av de ämnen vi jobbat med. Ju mer man får veta, desto mer inser man hur lite man egentligen vet – sammanfattningsvis och i bästa tänkbara bemärkelse.

Ånden fra Nordisk Journalistkursus

AF SVENNING DALGAARD, INTERNATIONAL
KORRESPONDENT, TV 2 DANMARK

Vi husker alle, hvor vi var, da terroristerne ramte tvillingetårnene i World Trade Center i New York den 11. september 2001. Jeg var på TV 2 Norge i Oslo, hvor jeg redigerede et tv-indslag om den nye norske regering, der skulle tiltræde efter stortingsvalget dagen før. Jeg trådte ind i lokalet, mens alle stod og så på skærmene, hvor det ene tårn var gået i brand. Så ramte det andet fly.

Mit indslag kom ikke på. Alle andre tv-stationer i Europa blev ved med at sende de normale nyhedsudsendelser – ind imellem konstante reporter fra USA. TV 2 Danmark afbrød alt. Så indslaget om Jan Petersen som ny statsminister var udelukket. Så meget des bedre. For den nye norske regering blev ”Kjell Magne Bondevik II”. Jan Petersen blev kun udenrigsminister.

Men jeg var på TV 2 Norge, fordi min ven fra Nordisk Journalistkursus i 1977, studieværten Pål T. Jørgensen, havde stillet lokaler, arkiver og redigering til rådighed for mig. Efter et kvart århundrede var solidariteten stadig en selvfølge.

Møderne med gamle venner fra de ”nordiske pinsevenner”, som gruppen hedder på Facebook, er også en selvfølge, når muligheden opstår. Da askeskyen fra vulkanen Eyjafjallajökull i Island lammede flyvningen i store dele af Europa i april 2010, var jeg i Sibirien. Jeg skulle hjem via Moskva og Frankfurt. Men ved ankomsten til Moskva var flyet til Frankfurt aflyst. Og så måtte jeg hjem via nattog til Helsingfors og færgen til Stockholm.

Så en dag i Helsingfors var en oplagt chance til at besøge min nordiske kollega fra 1977, Henrik Sonck fra Finska Notisbyrån FNB. Vi havde i forvejen haft et nært samarbejde som korrespondenter i Bruxelles i 1990’erne, hvor min viden fra danske briefinger kom finske læsere til gode på et tidspunkt, hvor Finland endnu ikke var medlem af EU.

Foto: TV 2 Danmark

Og der er mange andre eksempler.

Jeg har jævnligt trukket på kollegerne Erik Sagflaat fra Dagsavisen og Knut Falchenberg, tidligere Aftenposten, under valgdækning og andre reportager i Norge. Og i Stockholm har jeg trukket på Claes Leo Lindwall, den tidligere formand for Svenska Journalistförbundet og mangeårige kommunalredaktør på Dagens Nyheter.

Så opholdet på Nordisk Journalistkursus har givet gode og hjælpsomme kolleger rundt omkring i de nordiske lande. Mine arbejdsvilkår som journalist og min adgang til kilder i nordiske lande er blevet lettere og langt mere direkte på grund af kollegerne.

Holdet havde ingen deltagere fra Island. Så det var først i 2015 – 38 år efter kurset i Aarhus – at pinsetræffet blev holdt i Island. Her er det Hans Erik Arleskär og Torbjörn von Krogh fra Sverige på jagt efter en vulkan.

En af grundene til, at det har været muligt at holde kontakterne, er vores årlige sammenkomster. Gruppen hedder som nævnt ”nordiske pinsevenner” på Facebook. Og det skyldes, at vi mødes hvert år i pinsen – og skifter fra land til land.

I år havde pinsevennerne 40-års jubilæum. Det blev selvsagt holdt i Aarhus, hvor 1977-kursisterne Stig Petersen og Mette Ahlgreen stod for alle arrangementerne – herunder besøg på Moesgaard Museum og forestillingen Røde Orm.

Hvert år går endnu én eller to på pension. Men Erik Sagflaat skriver stadig om tyske valg i Norges Dagsavisen, og vi er et par stykker, der holder ud endnu.

Men holdet har også bidraget til kursets historie. Vi var det første hold, der tog til Nordisk Råds session. Vi skulle egentlig have været på en tur til Malmø, men foreslog at tage til Nordisk Råd i stedet. Og det blev godkendt. Så det blev tradition for senere hold.

For mit eget vedkommende var Nordisk Journalistkursus også inspiration til at tage videreuddannelse på Journalistes en Europe i Paris i 1978-79, hvor sprogkravene selvsagt var noget skrappere.

Erfaringerne fra Journalistes en Europe kunne jeg til gengæld fortælle om for nylig, da jeg underviste på en workshop for en international gruppe studerende, der har et kursusforløb i EU-journalistik på DMJX (det, vi tidligere kaldte Journalisthøjskolen). Her havde endnu en gammel nordisk kollega, Staffan Dahllöf, bedt mig fortælle om EU-journalistik. Og når en nordisk kollega henvender sig, siger man altid ja. Det er en del af ånden fra Nordisk Journalistkursus.

Rektor på Nordisk Journalistkursus, Erik Reske-Nielsen, byder velkommen til den næste gæsteforelæser, den daværende norske havretsminister Jens Evensen.

Reske – en nordisk urkraft

AF KIM RUBERG, ADM. DIREKTØR I JØP, OVE
& MYRTHU VEST, TIDLIGERE KURSUSLEDER PÅ
NORDISK JOURNALISTKURSUS

”Reske er en slags tværnordisk figur, en slags nordisk fælleseje.”

I 1982 var Erik Reske-Nielsen det klare, nordiske fyrtårn i alle fem landes journalistuddannelser, og det kom tydeligt frem i ovenstående citat fra Norsk Presseforbunds Reidar Hirsti ved Nordisk Journalistkursus’ 25-års jubilæum i 1982.

Jeg havde selv den store glæde og udfordring at efterfølge Reske som kursusleder på Nordisk Journalistkursus, da han i 1980 blev udnævnt til rektor.

Da var NJK Reske, og Reske var NJK. Han havde en position, en viden, en personlighed og ikke mindst et netværk, der gjorde NJK til et kraftcenter i den nordiske videreuddannelse af journalister. Aldrig har journalister i Norden lært så meget fra så mange og så stærke kræfter. For eksempel var det de to tidligere statsministre Gro Harlem Brundtland og Hilmar Baunsgaard, der i jubilæumsåret 1982 indledte kurset med debatten ”Kan demokratiet overleve 80’erne?”, og de to statsministre var ikke alene om at repræsentere toppen af den politiske verden på Nordisk Journalistkursus. I flæng kan jeg huske fantastiske seminarer med blandt andre Olof Palme, Carl Bildt, Arne Olav Brundtland, Svend Auken og Uffe Ellemann-Jensen for blot at nævne nogle få fra de tre skandinaviske kernelande.

Som kursusleder var jeg ikke sjældent i den situation, at en eller anden fortravlet minister eller statsråd fra et af de nordiske lande måtte melde afbud med kort varsel. Det var aldrig et problem. Det var blot en kort tur hen ad gangen til Reskes lille kontor i Vennelystparkens nordvestligste hjørne.

”Sæt dig lige her. Jeg skal bruge nogle detaljer om indholdet, så ringer jeg og skaffer en rigtig god erstatning.” Og det gjorde han. Altid.

”Hanne,” det var Reskes uvurderlige og superkompetente sekretær gennem mange år, Hanne Frederiksen, ”vil du ikke lige ringe til XXX, jeg skal lige spørge ham om noget.”

Foto: Landsforeningen Danmark på Vippen

Og det gjorde Hanne så, og om det var en minister, en departementschef eller en chefredaktør, var den udvalgte som regel i røret inden for to minutter, og to minutter senere var der en aftale om at dække et hul i kurset i Aarhus eller for den sags skyld de kurser, vi dengang kørte i Berlin, Stockholm, Oslo, Helsinki eller Reykjavik. Det var imponerende og et fantastisk bevis for den enestående position, Reske havde i politiske og journalistiske kredse.

Og hvis endelig det slet ikke kunne lykkes at dække hullet, måtte Reske eller jeg dække hullet ind, og jeg ved med sikkerhed, at både kursisterne og jeg lærte mest af Reske, der var et levende opslagsværk og en fremragende formidler. Og så havde han en personlighed og en erfaring, der gjorde anekdoter både spændende, lærerige og ikke mindst et rigtigt godt udgangspunkt for 3. halvleg i sofaerne, i biblioteket eller kælderen i Vennelystparken.

I begyndelsen af 80'erne havde NJK en lille inderkreds, der foruden Reske bestod af formanden Per Winther, der var chefredaktør for Dagbladet i Ringsted og direktør for Ritzaus Bureau, Laust Jensen, chefredaktør for Jyllands-Posten, og H.P. Clausen, der da var formand for Mediekommissionen og senere justitsminister og formand for Folketinget. Det var en stærk gruppe med en meget solid forankring i både medieverdenen og den politiske verden.

Med det udgangspunkt havde vi gode år i begyndelsen af 80'erne. Reske sørgede for rigtigt spændende og relevante kurser og ikke mindst for at få dem finansieret, og altid med et fællesnordisk sigte.

Som en af vores kursister fra datidens 3-måneders kursus, Merete Hoff, engang skrev: "Det lykkedes ikke vores Margrethe at samle Norden, ej heller en fælles toldunion. Og Danmark valgte EF, mens Norge sagde nej. Men i Aarhus bliver Norden samlet. På Nordisk Journalistkursus."

Reske var i sandhed en tværnordisk figur og et værdifuldt nordisk fælleseje.

NJC's historie – en tidslinje

Den nordiske vision

1956

På den sidste dag i januar vedtager Nordisk Råd at anbefale etableringen af et fællesnordisk journalistkursus i Aarhus – som pendant til det allerede eksisterende Journalistkursus ved Aarhus Universitet.

1957

Nordisk Journalistkursus bliver en realitet. Det stiftende møde er 16. januar. Forstander bliver Troels Fink og daglig leder (kursusleder) Erik Reske-Nielsen. Troels Fink er også forstander for Journalistkursus ved Aarhus Universitet.

Journalistkollegiet i Vennelystparken i Aarhus bliver indviet 15. september – præcis ét år efter første spadestik. Nordisk Journalistkursus bliver her bofælle med Journalistkursus ved Aarhus Universitet. Journalistkollegiet er tegnet af arkitekt C.F. Møller

1958

Det første otte uger lange nordiske journalistkursus går i gang 1. februar med 16 deltagere.

1960

Erik Reske-Nielsen bliver forstander for Nordisk Journalistkursus (og Journalistkursus ved Aarhus Universitet).

Storebror og lillebror

1962

Journalistkursus ved Aarhus Universitet bliver til Danmarks Journalisthøjskole – med Erik Reske-Nielsen som rektor. Reske er fortsat forstander for Nordisk Journalistcenter, men den daglige ledelse ligger nu og frem til 1980 hos medarbejdere på Journalisthøjskolen.

Journalisthøjskolen vokser betragteligt og er nu 9-10 gange større end Nordisk Journalistkursus, målt i årligt optag.

1967

Der stilles forslag i Nordisk Råd om at ændre Nordisk Journalistkursus til en decideret fællesnordisk journalistuddannelse.

1971

Lov om Danmarks Journalisthøjskole træder i kraft. Danmarks Journalisthøjskole bliver en selvejende institution, og den fire-årige journalistuddannelse etableres. Skolen flytter i midlertidige lokaler i Risskov, indtil den nye bygning står færdig.

Dette år bliver Nordisk Ministerråd etableret som de nordiske regerings samarbejdsorgan (mens Nordisk Råd er parlamenternes samarbejdsorgan).

Nordisk Journalistkursus bliver sidenhen en del af porteføljen hos NMR-K, de nordiske kulturministres råd.

1973

Journalisthøjskolen flytter i nye bygninger i det nordlige Aarhus. Tilbage i Vennelyst sidder Nordisk Journalistkursus samt planerne om en journalistisk efteruddannelse, som dog kun eksisterer på papiret.

1977

Nordisk Journalistkursus gennemfører – ud over hovedkurset – en række specialkurser af typisk en uges varighed. Samtidig bliver overværelsen af Nordisk Råds session en fast del af det lange kursus.

Center her og center dér

1980

Forstanderen for Nordisk Journalistkursus får efter ændringer i statutterne titel af rektor – tanken om at etablere en nordisk journalistuddannelse har sat sine spor.

Den nyetablerede journalistiske efteruddannelse, DjE, flytter ind i Vennelyst.

1985 (ca.)

Journalistkollegiet bliver til PUC, Pressens Uddannelsescenter.

1989

Norske Audun Bakke bliver rektor for Nordisk Journalistkursus og afløser dermed Erik Reske-Nielsen, som ønsker at træde tilbage.

1991

Nordisk Journalistkursus bliver til Nordisk Journalistcenter, NJC

Uro og lukning

1995

En rapport om *Nordisk Nytte* fra en arbejdsgruppe anbefaler, at NJC som én af flere fællesnordiske institutioner lukkes. Det sker dog ikke – endnu.

1997

Islandske Sigrún Stefánsdóttir bliver rektor for NJC.

1999

Norske Stein-Ove Grønsund bliver rektor for NJC, da Sigrún Stefánsdóttir bliver ny chef for Nordisk Råd og Nordisk Ministerråds fælles informationsafdeling i København.

2004

Færøske Birgir Kruse bliver – den femte og sidste – rektor for NJC.

2005

Rektor bliver afskediget efter kritik fra Rigsrevisionen.

Nordisk Ministerråd ønsker nu at reducere antallet af såkaldte samarbejdsområder og meddeler, at et antal institutioner eller komitéer skal nedlægges. Herunder NJC.

2006

Nordisk Ministerråd nedlægger Nordisk Journalistcenter som institution. Aktiviteterne overgår til CFJE (Center for Journalistik og Efteruddannelse) og udgår en tid endnu fra Pressens Uddannelsescenter i Vennelyst.

Fusioner

2007

Den journalistiske Efteruddannelse CFJE (Center for Journalistik og Efteruddannelse) og Danmarks Journalisthøjskoles kursusafdeling fusionerer og bliver til Update. NJC følger med og bliver også en del af Update.

2008

Danmarks Journalisthøjskole fusionerer med Den Grafiske Højskole og bliver til Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, DMJX.

2010

Pressens Uddannelsescenter i Vennelystparken lukker og slukker. PUC's sidste beboere, DjE (som nu er Update) og NJC, rykker til Olof Palmes Allé, som er DMJX's adresse.

2013

Nordisk Ministerråd indstiller, at den faste årlige støtte på 2,6 mio. kroner til NJC bortfalder

2014

Nordisk Råd vedtager en ét-årig bevilling for 2014 på 1 mio. kr. Herefter er NJC reelt set et projektkontor. Men antallet af projekter begynder at tage fart.

2015

NJC modtager igen 1 mio. kroner til det nordiske arbejde – herunder Aarhuskurset.

2016-17

NJC's projekter udgøres af det nordiske, det nordvestrussiske, konferencer og bogprojekter – samt begyndende aktiviteter i de baltiske lande. Den samlede projektportefølje for de to år er 9,3 mio. danske kroner.

Bøger eller rapporter i 2017:

”Next to me – Рядом со мной” (udkommer 3. november 2017)

”Den svåra yttrandefriheten – Nordiske röster”

”The Coverage of Russia by the Danish Media”

Med dette lille jubilæumsskrift, *"Nordisk Journalistcenter – herfra"* fejrer vi 60 år med NJC.

Vi kunne fylde hele skriftet med gode historier fra NJC's 60-årige liv og fra Vennelystparken i Aarhus, hvor det hele begyndte. For dem er der mange af.

Om de tidlige ildsjæle, uden hvis enestående indsats hverken Nordisk Journalistcenter eller Danmarks Medie- og Journalisthøjskole for den sags skyld ville eksistere i dag. Om nordiske kursisters natlige besøg på den nærliggende sygeplejeskole. Og om de "nordiske pinsevenner" – Aarhuskurset anno 1977. Kun et par af disse historier er medtaget.

Men vi har valgt at lægge vægten på nutiden og visionerne for NJC's fremtid. De 10 bidrag repræsenterer et bredt spektrum af NJC's aktører og aktiviteter i Norden og det nordvestlige Rusland. Tak til alle forfattere og fotografer.

Herfra er der kun én vej – fremad mod nye horisonter. Mod de næste mange år. Til gavn for journalistikken i Norden og Nordvestrusland. Til gavn for deling af viden, kultur og kundskaber – og ikke mindst de netværk, der er kernen i NJC.

God læselyst!

